

**Prohlášení Koalice učebnicových nakladatelů ČR
k otázce financování učebnic z ONIV**

24. 1. 2023

Členové Koalice učebnicových nakladatelů (dále KUN) zajišťují přibližně 80 % produkce učebnic v ČR. Při jejich tvorbě se řídí požadavky na soulad učebnic s aktuálními Rámcovými vzdělávacími programy (RVP). Soulad s RVP je garantován u každé učebnice **udělením schvalovací doložky MŠMT před jejím vydáním**. Udělení schvalovací doložky ze strany MŠMT učebnicím je pro ředitele škol nutnou podmínkou pro jejich nákup z finančních prostředků státu (ONIV) a pro jejich bezplatné poskytování žákům.

Dovolujeme si Vás upozornit na závadějící informace od některých nakladatelů, ve kterých se snaží záměrným zaměňováním svobodného výběru učebnic s pravidly jejich financování ze strany státu vyvolat dojem, že učebnice bez schvalovacích doložek MŠMT lze kupovat i za státem poskytnuté prostředky na ONIV.

Pro úhradu učebnic ze státních prostředků ve skutečnosti nestačí ani tvrzení, že jsou dle názoru autorů či nakladatele v souladu s RVP, ani tvrzení, že o doložku bylo na MŠMT zažádáno, nýbrž **musí být splněna podmínka, že prošly úspěšně schvalovacím řízením a obdržely schvalovací doložku.**

Koalice se dotázala **ministra školství** na přesný výklad zákona v této oblasti a obdržela stanovisko, z něhož uvádí následující jednoznačný výklad:

„Záměrem MŠMT (jako předkladatele platného školského zákona, pozn. KUN) skutečně bylo to, aby státem poskytnuté finanční prostředky na nákup učebnic a učebních textů směly školy použít pouze na nákup těch, kterým byla udělena tzv. schvalovací doložka MŠMT. Podle názoru MŠMT tuto skutečnost znění § 160 odst. 1 ve vztahu ke znění § 27 odst. 1, 3 a 4 staví zcela jednoznačně a jiný výklad za současného právního stavu nepřipouští...“

V udělování schvalovacích doložek učebnicím a učebním textům spatřuje MŠMT svoji významnou podpůrnou roli pro ředitele škol při rozhodování o výběru učebnic. Zároveň je ale pro mě nepředstavitelné, aby ředitelé škol neměli možnost zvolit pro výuku jakoukoliv jinou učebnici nebo učební text tak, jak jim to nyní zaručuje školský zákon. Je samozřejmé, že pak nikoliv MŠMT, ale ředitel sám zodpovídá za to, že jsou v souladu s cíli vzdělávání stanovenými zákonem, RVP ZV a nebo právními předpisy a že svou strukturou a obsahem vyhovují pedagogickým a didaktickým zásadám vzdělávání, na což dohlíží v rámci své inspekční činnosti ČŠI.“

prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc.

7. 10. 2022

Školy tedy mohou dle § 27 odst. 2 Školského zákona používat jakékoli pomůcky, tedy i ministerstvem školství neposuzované, nebo ministerstvem posuzované, ale neschválené. Na jejich úhradu ovšem v takovém případě **nesmějí podle § 160 a § 27 ŠZ použít státní prostředky (ONIV)**, přičemž za splnění těchto ustanovení odpovídá ředitel školy.

Členové KUN považují schvalovací doložku za velmi důležitou garanci, že učebnice splňuje všechna **kvalitativní kritéria** kladená státem (MŠMT) na obsah a formu učebnice, a že je zároveň **v souladu s RVP** a dalšími důležitými právními předpisy.

Členové KUN považují zachování kontroly státu nad kvalitou státem hrazených učebnic a učebních textů za jeden z **významných nástrojů řízení kvality vzdělávání** zejména v době, kdy v některých školách a v některých předmětech probíhá i více než 50 % výuky neaprobovanými nebo i nekvalifikovanými učiteli.

Koalice považuje **účelné financování pouze státem schválených učebnic** také za velmi důležitou podmínku **reálného zavedení nových metod vzdělávání**, požadovaných státem ve *Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+*, do škol.

Vzhledem k tomu, že ze strany škol často dostáváme dotazy týkající se problematiky schvalování učebnic, případně jejich financování z ONIV, dovoluujeme si Vás i Vaše kolegy učitele odkázat na webové stránky Koalice, kde jsou **často kladené otázky týkající se schvalovacích doložek a financování učebnic** podrobně zodpovězeny:

<http://www.koaliceucebnicovychnakladatelu.cz/>

Za Koalici učebnicových nakladatelů (pořadí dle abecedy):

Didaktis, s.r.o.

INFORMATORIUM spol. s r. o.

Kartografie PRAHA, a. s.

Klett nakladatelství s. r. o.

Nakladatelství ALTER, s. r. o.

Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o.

Nakladatelství Fraus, s. r. o.

NOVÁ ŠKOLA, s. r. o.

PRODOS spol. s r. o.

PROMETHEUS, spol. s r. o.

SPN – pedagogické nakladatelství, a. s. / Fortuna